

Το Μικρό Μανιφέστο που ο Tadeusz Kantor.

Ο σημαντικός Πολωνός του Θεάτρου, αλλά και της Ποίησης και της Ζωγραφικής, το απήγγειλε, όταν το 1978 του απένειμαν ένα βραβείο.

«... δεν είναι αλήθεια ότι στον σύγχρονο
άνθρωπο
το πνεύμα νίκησε τον Φόβο...
δεν είναι αλήθεια... ο Φόβος υπάρχει:
ο φόβος μπροστά στον έξω κόσμο,
ο φόβος μπροστά στη μοίρα μας,
μπροστά στον θάνατο, μπροστά στο άγνωστο,
ο φόβος μπροστά στην άβυσσο, μπροστά στο
κενό...

«... δεν είναι αλήθεια ότι ο καλλιτέχνης είναι
ο ήρωας
ή ο κατακτητής ο τολμηρός και ατρόμητος,
όπως το απαιτεί ένας συμβατικός Μύθος

«Πιστέψτε με
είμαι ένας φτωχός Άνθρωπος
χωρίς όπλα και χωρίς άμυνα
που διάλεξε τη θέση του
απέναντι στον Φόβο
ενσυνειδήτως!
Μέσα στη συνείδηση είναι
που γεννιέται ο Φόβος!

«... βρίσκομαι όρθιος
μπροστά σε σας
τους αυστηρούς αλλά αληθινούς Δικαστές!
βρίσκομαι όρθιος
κατηγορούμενος
και βυθισμένος στον Φόβο μου...

«Κι αυτό είναι η διαφορά ανάμεσα στους
παλιούς ντανταϊστές των οποίων αισθάνομαι απόγονος
και σ' εμένα!

«Εγέρθητι
φώναζε ο Picabia
ο Μέγας Είρων -
είσαι κατηγορούμενος!»
«Και ιδού η διόρθωση μου - σήμερα -
πάνω σ' αυτήν την εντυπωσιακή
απαγγελία των παλιών χρόνων:

«... εγώ είμαι που δικάζομαι
και κατηγορούμαι,
βρίσκομαι όρθιος μπροστά σας
και πρέπει να δικαιολογηθώ
πρέπει να ψάξω αιτίες και αποδείξεις
- δεν γνωρίζω-
της αθωότητας
ή της ενοχής μου...

... είμαι όρθιος
όπως άλλοτε, όπως στο παρελθόν,
στο σχολείο, στην τάξη μου...
και λέω:
ξέχασα
ήξερα, ήξερα
σας διαβεβαιώ, κυρίες και κύριοι...